

KUNSTGREEP DOOR DE NAZI'S

Een interview met partij-ideoloog Martin Bosma (PVV)

Kunstsubsidies zijn geïntroduceerd door nazi's; onnodig en slecht. Als je geen geld voor kunst heb, moet je maar "meer bijbaantjes nemen", vindt Martin Bosma. Deze volbloed PVV'er heeft overal wel een ongezouten mening over, zo ook over kunst en cultuur.

Door Louis Seesing en Cornel van Beek

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID

Ondanks zijn kritiek op de door hem verfoeide kunstbobo's, houdt Bosma zelf wel degelijk van kunst en cultuur. Zo is hij naast zijn Kamerlidmaatschap actief voor de Nederlandse Taalunie, een organisatie die het wereldwijde gebruik van de Nederlandse taal promoot. "Dat is zeker een cultureel iets", geeft hij toe. Daarnaast wil Bosma niet bezuinigen op het Rijksmuseum en heeft cultureel erfgoed een speciaal plekje in zijn hart. Een PVV'er dus die van kunst en cultuur houdt, gaat dat eigenlijk wel samen?

Onderscheid

Volgens Bosma moet er een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen cultuur en kunst. "Er is altijd cultuur, ook al zouden er geen kunstvoorwerpen of symfonieorkesten zijn. Ik erger me er altijd aan dat in allerlei rapporten wordt geschreven: we moeten cultuur dit en we moeten cultuur dat,

maar het gaat dan gewoon over kunst en subsidies. Dat moet je nooit door elkaar halen." Een tweede belangrijk onderscheid is die tussen kunst en kunstsubsidies. "We zijn in een heel rare vanzelfsprekendheid gekomen, dat als je voor kunst bent, dat je ook voor kunstsubsidies moet zijn."

Nationaalsocialisme

De oorsprong van kunstsubsidies ligt volgens de PVV'er bij de nationaalsocialisten. "Tobie Goedewaagen was een echte kunstliefhebber. Hij was een echte socialist, een enthousiast lid van de NSB. Hij heeft het hele bolwerk gebouwd van kunstsubsidies, voor die tijd hadden we het nauwelijks. Behalve dan dat je wat geld kon krijgen voor een paar kwasten." Het hele apparaat is volgens hem door de nazi's opgebouwd en sindsdien is de kunst eigenlijk overgenomen door de subsidies. "Het is helemaal met elkaar verweven. Als je kritiek hebt op kunstsubsidies,

roepen mensen meteen: je hebt kritiek op kunst! Men kan dat helemaal niet meer los van elkaar zien. Wij hebben altijd gezegd: het subsidiëren van kunst is een linkse hobby, maar kunst zelf hoeft dat niet te zijn."

Kunstbobo's

Kunst is, zo zegt Bosma, vooral voor de elite. "Als je op zaterdagavond naar de opera gaat in Amsterdam, dan kom je daar echt Jan met de pet niet tegen. En dat geldt voor al die kunstuitingen; daar gaan goed betaalde, doorgaans zeer progressieve mensen naartoe. Die willen dat wij het overgrote deel van hun kaartje moeten financieren. Nou, dus mooi niet. Op de vraag of gesubsidieerde kortingen voor studenten en jongeren dan niet belangrijk zijn, antwoordt hij: "Dan moet je meer bijbaantjes nemen. Subsidies zijn uiteindelijk heel slecht voor de kunst. Wat we in Nederland hebben is kunstkunst, commissiekunst. Geen kunst die vanuit de

samenleving komt, maar kunst die door kunstbobo's wordt gepropageerd.”

Volks

Volgens Bosma wil de meerderheid van Nederland liever niet te veel geld uitgeven aan kunstsubsidies. Zoals men evenmin massa-immigratie, windmolens of ontwikkelingshulp zou willen. We hebben weliswaar een democratie, maar eigenlijk is het de elite die de macht heeft, zo vindt de door velen als partij-ideoloog bestempelde Bosma. Daarom heeft hij ook niets met de zogenaamde ledenpartijen. De PvdA is voor hem illustratief. “Al die congressen zijn alleen maar voor de televisie. Die invloed van leden is er wel, maar is zeer marginaal.” Bosma ziet de PVV eigenlijk als de volkspartij die de PvdA had moeten zijn. “Wij zijn echt de partij van Henk en Ingrid. Wij praten over de massa-immigratie, en nog negatief ook. De traditionele PvdA-leden vinden dat ook. Die stemmers zitten nu bij ons.”

Europa

Een dergelijke ontwikkeling ziet Bosma in heel Europa. Zo wijst hij naar het Franse Front National en het Belgische Vlaams Belang. Hij ziet de samenwerking met Front National niet als een probleem. Ook al heeft Jean-Marie Le Pen – de vader van de huidige partijvoorzitter Marine le Pen – in het verleden onder meer antisemitische uitspraken gedaan. Volgens Bosma werken in Europa bijna alle partijen wel samen met partijen die niet helemaal deugen. “Daar hoor ik nooit iets over. Kijk bijvoorbeeld naar het CDA dat met de partij van Berlusconi (Italiaanse populist, red.) samenwerkt. Wij gaan samenwerken met het Front National en dan is dat ineens een heel drama. Ik heb intussen heel wat mensen ontmoet van het Front National en ik heb totaal niets gemerkt van antisemitisme.” Over de aankomende Europese verkiezingen zegt hij tot slot: “Het lijkt me geweldig als we het 22 mei goed doen, samen met alle partijen waar we mee samenwerken. Dat we gewoon met een flinke alliantie het parlement komen binnenwandelen. Dat vinden zij niet leuk daar, maar wij wel.” ■

De voorkeuren van Martin Bosma:

Meer wegen

Beter openbaar vervoer

De PVV in de oppositie naast een rechts kabinet

De PVV in de regering met een links kabinet

VVD

SGP

Dierenpolitie

Defensie

Pim Fortuyn

Geert Wilders

PowNews

NOS

Publieke Omroep

Kunst en cultuur

Immigranten uit Midden- en Oost-Europa

Immigranten uit Islamitische landen